

AUXILIAR CURRICULAR

***IGIENA, SECURITATEA MUNCII
SI PROTECȚIA MEDIULUI***

***ȘCOALA PROFESIONALĂ CĂZĂNEȘTI
PROFIL: SERVICII
CLASA A IX-A***

Calificarea: Comerciant-vânzător

Autor:
Inginer, prof. Pană Mihaela
Școala Profesională Căzănești, jud. Ialomița

NOTĂ INTRODUCIVĂ

Adaptarea la noile cerințe ale economiei de piață, presupune însușirea acelor competențe care să dezvolte în rândul elevilor înaltul profesionalism, inițiativa, perspicacitatea, abilitatea de a opera eficace într-un mediu economic dinamic și concurențial.

Modulul de pregătire urmărește formarea la viitorii absolvenți a unor abilități legate de :

- Identificarea oportunităților de piață
- Realizarea unei oferte de mărfuri conform nevoilor și cerințelor consumatorilor
- Identificarea celor mai bune surse de finanțare pentru desfășurarea activității
- Utilizarea bilanțului contabil pentru informarea, analiza și previzionarea activităților prin calculul principalilor indicatori economico-financiari

Acest material a fost elaborat pe baza unităților de competențe și a competențelor prevăzute în Standardul de Pregătire Profesională, ținând cont de conținuturile tematice din Programa prevăzută în **Anexa nr. 2 la OMEdC nr. 3172/30.01.2006**

În acest scop curriculum-ul a fost conceput pe module majore care vizează atât prezentarea conceptelor, principiilor și noțiunilor esențiale care formează sistemul teoretic, cât și aplicabilitatea metodelor și procedurilor larg utilizate în diferite demersuri la locul de muncă. Profesorii le pot adapta și dezvolta, în funcție de resursele de care dispun.

CUPRINS

LISTA COMPETENȚELOR VIZATE

LEGISLAȚIA PRIVIND IGIENA ȘI SECURITATEA MUNCII ECHIPEI DE LUCRU

IGIENA MUNCII

INSTRUIREA PERSONALULUI PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII
ACTIVITĂȚI DE EVITARE A RISCURILOR PRIVIND IGIENA ȘI SECURITATEA MUNCII

MĂSURI DE PROTECȚIE A MEDIULUI

TEST DE EVALUARE

BIBLIOGRAFIE

COMPETENȚE VIZATE

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținut tematic
<p>UC15. Igiena, securitatea și protecția mediului</p>	<p>C1 – Aplică legislația privind igiena și securitatea muncii</p>	<p>Legislația privind igiena și securitatea muncii echipei de lucru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezentarea legislației privind igiena și securitatea muncii echipei de lucru: <ul style="list-style-type: none"> - prin instructaje generale la locul de muncă; - prin instructaje curente, periodice; - prin afișe, filme, cataloage, broșuri, pliante, simboluri ➤ Monitorizarea modului de aplicare a normelor de igienă și securitatea muncii: <ul style="list-style-type: none"> - existența sau semnarea periodică a fișei individuale de instructaj; - folosirea echipamentelor de lucru și protecție; - existența trusei de prim ajutor, a materialelor igienico-sanitare specifice locului de muncă. ➤ Verificarea funcționării sistemelor, dispozitivelor și a condițiilor de igienă și securitate a muncii : specifice locului de muncă în funcție de fiecare domeniu <p style="text-align: center;">Activități de evitare a riscurilor privind igiena și securitatea muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Supravegherea activităților la locurile de muncă pentru evitarea riscurilor: <ul style="list-style-type: none"> - observarea și verificarea activităților specifice locului de muncă; - observarea și verificarea echipamentelor de protecție; - observarea și verificarea truselor sanitare; - observarea și verificarea parametrilor de lucru; - observarea și verificarea sistemelor de siguranță și a posturilor de prevenire a incendiilor
	<p>C2 – Desfășoară acțiuni de evitare a riscurilor privind igiena și securitatea muncii</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Luarea măsurilor pentru evitarea riscurilor privind igiena și securitatea muncii: intervenții specifice locului de muncă prin înlăturarea factorilor de risc Factori de risc: specifice activității și locului de muncă ➤ Coordonarea echipei pentru rezolvarea situațiilor provocate de accidente: <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea sarcinilor; - eliminarea cauzelor accidentelor; - evacuarea accidentaților; - anunțarea organelor abilitate.
	<p>C3 - Aplică măsuri</p>	<p style="text-align: center;">Măsuri de protecție a mediului</p>

de protecție a
mediului

- Identificarea surselor de poluare de la locul de muncă și din vecinătatea acestuia: substanțe chimice, deșeuri, ambalaje, diferite noxe, radiații, poluanți fonici, vibrații
- Asigurarea mijloacelor pentru îndepărtarea surselor de poluare și a efectelor:
  - instruirea personalului;
  - dotarea cu echipamente de protecția mediului specifice activității desfășurate.
- Evaluarea activității echipei privind protecția mediului: observare, raportare, stimulare, feed-back
- Aplicarea de măsuri de prevenire a poluării mediului: eliminarea materiilor prime și materialelor poluante

1. LEGISLAȚIA PRIVIND IGIENA ȘI SECURITATEA MUNCII ECHIPEI DE LUCRU

Munca lucrătorilor este protejată prin *legi și acte normative* care au ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale

- Legea 319/2006 – Legea securității și sănătății în muncă
- HG 1425/2006 – Norme metodologice de aplicare a Legii 319/2006
- HG 971/2006 – Cerințe minime pentru semnalizare de securitate
- HG 1091/2006 – Cerințe minime SSM la locul de muncă
- HG 1048/2006 – Cerințe minime SSM utilizarea echipamentelor de protecție
- HG 1146/2006 – Cerințe minime SSM utilizarea echipamentelor de muncă
- HG 355/2007 – Supravegherea sănătății lucrătorilor
- Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/22 decembrie 2005 privind protecția mediului.

2. IGIENA MUNCII

Igiena este știința care se ocupă cu studiul conduitei de viață și muncă și influența acesteia asupra stării de sănătate.

Igiena are rolul de a elabora norme de muncă și viață care, puse în practică, să ducă la prevenirea îmbolnăvirilor, scăderea mortalității și reducerea morbidității, promovarea stării de sănătate și prelungirea duratei de viață.

Igiena muncii se ocupă de studiul condițiilor de muncă și influența acestora asupra oamenilor muncii, în vederea prevenirii bolilor profesionale care duc la scăderea capacității de muncă și implicit la scăderea productivității lucrătorilor.

Microclimatul de muncă reprezintă ansamblul factorilor de mediu – fizici (curenți de aer, temperatură, umiditate), chimici (substanțe periculoase), biologici (virusi, bacterii), psihologici – care acționează pe un teritoriu delimitat (încăpere de producție, teren agricol, localitate etc.).

Factorii de microclimat sunt: temperatura, umiditatea, iluminatul, zgomotul și vibrațiile, coloritul.

Acțiunea factorilor de mediu asupra muncitorului din diferite domenii depinde de intensitatea sau de nivelul acestora. Diferitele niveluri, mai scăzute sau mai ridicate decât limitele admise ale acestor factori, dau naștere la acțiuni acute (imediate), în care reacțiile organismului apar rapid și sunt ușor evidențiate, sau determină o acțiune cronică, de lungă durată.

Factorii de risc proprii executantului:

- deficiențe ale capacității de muncă;
- acțiuni greșite, omisiuni (ex. neutilizarea mijloacelor de protecție).

Factorii de risc proprii sarcinii de lucru pot rezulta din:

- conținutul necorespunzător al sarcinii de muncă în raport cu cerințele de securitate: operații, reguli, procedee de lucru greșite, cunoașterea insuficientă a metodelor de lucru;
- sarcină sub/supradimensionată în raport cu capacitatea executantului.

Factorii de risc proprii mediului de muncă:

- prezența unor gaze toxice în atmosfera mediului de lucru;
- zgomot excesiv, temperatură foarte ridicată;
- prezența unor spori sau virusi în atmosfera mediului de lucru;
- factori de risc de suprasolicitare psiho- fiziologică a executantului.

Factorii de risc proprii mijloacelor de producție care pot fi:

- factori de risc mecanic, termic, electric;
- factori de risc chimic (acizi, substanțe toxice, substanțe inflamabile, substanțe explozive);
- factori de risc biologic (microorganisme, plante periculoase, etc.).

Măsurile de supraveghere a stării de sănătate, la nivel individual sau colectiv, se bazează pe norme igienice care stabilesc în primul rând limitele concentrațiilor sau nivelurilor maxime admise pentru diferiți factori de mediu.

Aceste norme igienice trebuie însușite și respectate, sunt obligatorii la nivelul locurilor de muncă și pot preveni îmbolnăvirile cauzate de noxe profesionale sau neprofesionale.

Noxele profesionale reprezintă totalitatea factorilor nocivi prezenți la locul de muncă și care pot amenința sănătatea muncitorilor, dacă nu se iau măsurile de protecție.

Clasificarea factorilor nocivi prezenți la locul de muncă:

- a) Organizarea defectuoasă a muncii: poziția forțată a corpului, timp îndelungat, prin supraîncordare; efortul exagerat; regim nerațional de muncă (lipsa echilibrului între muncă și repaos).
- b) Nerespectarea regulilor de igienă privind procesul muncii, cu înlesnirea acțiunii unor factori:
  - fizici: temperatură, radiații termice, umiditate crescută sau scăzută, raze ultraviolete, zgomot, trepidații;
  - chimici: substanțe toxice, praf industrial, fum;
  - biologici: infecții sau invazii microbiene, parazitare, animale bolnave.
- c) Nerespectarea regulilor de igienă în sălile de producție: insuficiența volumului de aer; deficiențe ale sistemului de ventilație, încălzire sau iluminat; amenajarea defectuoasă a locului de muncă; influența nocivă a factorilor atmosferici.

Măsuri generale pentru combaterea noxelor profesionale

1. Combaterea riscului de supraîncălzire, se realizează prin producerea unei mișcări a aerului cu cel puțin 0,3 m/secundă; dușuri de aer; ecrane protectoare sau perdele de apă; izolarea zonei de lucru din jurul muncitorului prin crearea de spații acimatizate; locuri speciale pentru repaus în pauze; mijloace individuale; instalații speciale; asigurarea cu apă în cantități suficiente.
2. Combaterea căldurii excesive, normalizarea umidității, înlăturarea fumului, a vaporilor toxici, a substanțelor urât mirositoare: instalația de ventilare a aerului, hote, nișe de aspirație; suprimarea sau reducerea la minimum a surselor producătoare de factori nocivi; instalații speciale de desprăfuire
3. Realizarea unui iluminat igienic: pe cât posibil lumină naturală, directă; iluminatul artificial suficient și uniform: eliminarea riscului de orbire prin lumină directă sau prin lumină reflectată.
4. Combaterea zgomotului: izolarea încăperilor zgomotoase; folosirea echipamentelor speciale individuale (antifoane); căptușirea pereților cu material absorbant de zgomote.
5. Atenuarea vibrațiilor: folosirea amortizoarelor elastice speciale; instalarea echipamentelor producătoare de vibrații mari la parterul încăperilor.

Bolile profesionale

Acestea apar ca urmare a persistenței, timp îndelungat, a unor noxe profesionale și a nerespectării sau insuficienței măsurilor de protecție.

Clasificarea bolilor profesionale

- a) În funcție de natura factorului de risc care le-a generat, bolile profesionale se pot clasifica în:
  - Intoxicații, provocate de inhalare, ingerare sau contactul epidermei cu substanțe toxice;
  - Boli prin expunere la energie radiantă;
  - Boli prin expunere la temperaturi înalte sau scăzute;
  - Boli prin expunere la zgomot și vibrații;
  - Boli prin expunere la presiune atmosferică ridicată sau scăzută;
  - Alergii profesionale;
  - Dermatoze profesionale;
  - Cancerul profesional;
  - Boli infecțioase și parazitare;
  - Boli prin suprasolicitare;
  - Alte boli (care nu intră în categoriile anterioare).

- b) După timpul de expunere la acțiunea factorului de risc, există:

A. Intoxicații acute

• **Efect toxic instantaneu:** se manifestă după sau în timpul unei expuneri foarte scurte (de la câteva secunde la 1 sau 2 minute) prin efecte acute funcționale și/sau lezionale care pot antrena în special o pierdere de cunoștință, o comă sau un stop cardio-respirator. Acidul cianhidric, hidrogenul sulfurat, hidrogenul arsenic și hidrogenul fosforat prezintă aceste caracteristici de intoxicație fulgeratoare.

• **Efect toxic imediat:** se manifestă după o expunere de scurtă durată printr-o iritare acută a mucoaselor respiratorii sau a pielii, printr-o narcoză care incumbă o inaptitudine funcțională, printr-o afectare celulară ireversibilă.

Exemple de intoxicații acute, cercetate ca și accidente: arsuri, afecțiuni respiratorii, digestive, oculare etc.

Alergiile

În termeni europeni, prima etapă este sensibilizarea și corespunde la o reacție individuală, răspunsul la o anumită substanță.

Exemple: Alergii cutanate (dermitele), astmul. Apar alergii la detergenți, la coafor (persulfatul poate provoca astm), la ciment, la cauciuc, izocianatii din vopsele și poliuretanii pot provoca accidente respiratorii.

Primul ajutor constă din:

- scoaterea intoxicatului din mediul toxic. Atenție ! Cei ce acordă primul ajutor trebuie să fie echipați cu mijloace de protecție a respirației și costume de protecție;
- dezbrăcarea intoxicatului și spălarea pielii, dacă situația o permite;
- instilarea nazală a unei soluții de bicarbonat de sodiu 5% și gargară cu aceeași soluție;
- dezobturarea căilor respiratorii superioare, dacă este necesar;
- administrarea de oxigen sub presiune;
- repaus absolut;
- evitarea condițiilor care ușurează apariția edemului pulmonar acut (efortul, fuga de la locul accidentului etc.);
- transportul de urgență al accidentatului, învelit în păături, la unitatea medico-sanitară cea mai apropiată. Căldura și repausul sunt cerințe majore, orice solicitare a organismului crescând nevoia de oxigen.

B. Intoxicații cronice (se cercetează ca boli profesionale), provocate de regulă, de doze relativ mici, dar care acționează timp îndelungat asupra organismului;

De regulă efectele, adesea nespecifice toxicului, apar la mai multe zile, luni, chiar ani după expunere.

Expunerea trece de cele mai multe ori neobservată, mai ales dacă produsul nu are miros sau efect iritant.

Prin urmare, efectul toxic pe termen lung se manifestă după expuneri prelungite, repetate timp de mai multe săptămâni; chiar ani, prin apariția cancerului, a efectelor toxice asupra funcției de reproducere, a afecțiunilor sistemului nervos, a reacțiilor de hipersensibilitate întârziată.

Cancerul, cu o perioadă lungă de latență a bolii (15-20 de ani de expunere la noxele respective, uneori chiar mai mult) face, pe de o parte, ca persoanele în cauză să nu conștientizeze imediat pericolul, iar, pe de altă, frecvent declararea bolii se petrece după pensionare și astfel, în lipsa unei evidențe clare, nu mai sunt analizate antecedentele profesionale ale acestora.

A. Accidente la locul de muncă

Prin accident la locul de muncă se înțelege vătămarea violentă a organismului și intoxicarea acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitatea temporară de muncă de cel puțin 3 zile, invaliditate ori deces.

Accident ușor = eveniment care are drept consecință leziuni superficiale care necesită numai acordarea primelor îngrijiri medicale și a antrenat incapacitate de muncă cu o durată mai mică de 3 zile.

Incident periculos = evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă sau/și din comportamentul neadecvat al factorului uman care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat ori ar fi fost posibil să producă pagube materiale.

Sunt considerate *accidente de muncă*:

- a) accidente care produc incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice (ITM);
- b) accidente care produc invaliditate (INV);
- c) accidente mortale (D);
- d) accidente colective, când sunt accidentate cel puțin 3 persoane în același timp și din aceeași cauză (C).

Este de asemenea accident de muncă, accidentul suferit de:

- elevii care merg în vizită în întreprindere;
- un lucrător care s-a accidentat la serbarea pomului de iarnă organizată de întreprinderea sa;
- o persoană care a sărit să salveze un copil dintr-un incendiu;
- un beneficiar care a venit într-o fabrică să achiziționeze butelii de oxygen;
- un șomer;
- un lucrător în timpul pauzei de masă, în drum spre cantină;
- un profesor care vizitează părinții unui elev;
- un lucrător cărui i-a înțepenit spatele brusc când impraștia pietriș;
- lucrătorii intoxicați cu CO emanat de o sobă;
- toboșarul de la Voltaj care a căzut de pe scenă.

Cauzele producerii accidentelor de muncă:

- a) Cauze dependente de executant: efectuarea necorespunzătoare a operațiilor de muncă; căderea de la înălțime sau la același nivel (alunecări, împiedicări, căderi); omisiuni (neutilizarea mijloacelor de protecție, neefectuarea unor operații indispensabile securității muncii); expunerea, în afara sarcinii de muncă, la factori periculoși sau nocivi; efectuarea, în afara sarcinii de muncă, a unor operații periculoase; prezența la lucru în condiții psiho-fiziologice necorespunzătoare.
- b) Cauze dependente de mijlocul de producție: cauze de natură fizică; cauze de natură chimică; cauze de natură biologică.
- c) Cauze dependente de sarcina de muncă: deficiențe de îndrumare, supraveghere și control; erori în prestabilirea operațiilor de muncă; omisiuni în prestabilirea operațiilor de muncă; lipsuri în asigurarea condițiilor de securitate și igienă a muncii; repartizarea necorespunzătoare a executanților pe locuri de muncă.

a. Semnalizarea de securitate

Reprezintă ansamblul regulilor și măsurilor obligatorii aplicate în vederea atenționării asupra riscurilor existente care nu pot fi evitate sau limitate suficient prin mijloace tehnice de protecție sau măsuri de organizare a muncii.

Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă sunt stabilite prin H.C. nr.971/2006 publicată în M.O. nr. 683 din 9 august 2006.

Culoare	Semnificație sau scop	Indicații și precizări
Roșu	Semnal de interdicție Pericol-alarmă Materiale și echipamente PSI	Atitudini periculoase Stop,oprire, oprire de urgență Evacuare Identificare și localizare
Galben sau galben - oranj	Semnal de avertizare	Atentie, precautie Verificare
Albastru	Semnal de obligație	Comportament sau acțiune specifică Obligația purtării echipamentului individual de protecție
Verde	Semnal de salvare sau de prim ajutor Situație de securitate	Usi, iesiri, căi de acces, echipamente, posturi, încăperi Revenire la normal

De desenat:

1. Panouri de interdicție: Fumatul interzis și Accesul interzis
2. Panouri de obligativitate
3. Panouri de informare: Centru de prim ajutor
4. Semnalizarea locurilor periculoase; pericole electrice; pericol general; material inflamabil; material nociv; material toxic.
5. Panouri privind materialele sau echipamentele necesare pentru prevenirea și stingerea incendiilor

3. INSTRUIREA PERSONALULUI PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII

Angajatorul are obligația să organizeze activitatea privind protecția, igiena, precum și securitatea și sănătatea salariaților, în conformitate cu normele în vigoare.

Angajatorul are obligația să organizeze instruirea personalului angajat și consemnarea efectuării acestuia în fișe tip de evidență a instructajelor, care cuprind: numele și prenumele persoanelor care au efectuat instructajul, numele și prenumele persoanei instruite, semnăturile acestora, conținutul instructajului, data. Instruirea se realizează periodic de către angajați cu atribuții specifice pe linia securității și sănătății muncii.

Instruirea în domeniul securității și sănătății în munca are ca scop însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor de securitate și sănătate în munca.

Instruirea lucratorilor in domeniul securitatii si sanatatii in munca la nivelul intreprinderii si/sau al unitatii se efectueaza in timpul programului de lucru.

Instruirea lucratorilor in domeniul securitatii si sanatatii in munca cuprinde 3 faze:

- 1) instruirea introductiv-generală;
- 2) instruirea la locul de munca;
- 3) instruirea periodică.

1. Instruirea introductiv-generală se face:

- a) la angajarea lucratorilor;
- b) lucratorilor detasati de la o intreprindere si/sau unitate la alta;
- c) lucratorilor delegati de la o intreprindere si/sau unitate la alta;
- d) lucratorului pus la dispozitie de catre un agent de munca temporar.

Scopul instruirii introductiv-generale este de a informa despre activitatile specifice intreprinderii si/sau unitatii respective, riscurile pentru securitate si sanatate in munca, precum si masurile si activitatile de prevenire si protectie la nivelul intreprinderii si/sau unitatii, in general.

Instruirea introductiv-generală se face de catre:

- a) angajatorul care si-a asumat atributiile din domeniul securitatii si sanatatii in munca; sau
- b) lucratorul desemnat; sau
- c) un lucrator al serviciului intern de prevenire si protectie; sau d) serviciul extern de prevenire si protectie.

Instruirea introductiv-generală se face individual sau in grupuri de cel mult 20 de persoane.

Durata instruirii introductiv-generale depinde de specificul activitatii si de riscurile pentru securitate si sanatate in munca, precum si de masurile si activitatile de prevenire si protectie la nivelul intreprinderii si/sau al unitatii, in general dar nu poate fi mai mica de 8 ore.

In cadrul instruirii introductiv-generale se vor expune, in principal, urmatoarele probleme:

- a) legislatia de securitate si sanatate in munca;
- b) consecintele posibile ale necunoasterii si nerespectarii legislatiei de securitate si sanatate in munca;
- c) riscurile de accidentare si imbolnavire profesionala specifice unitatii;
- d) masuri la nivelul intreprinderii si/sau unitatii privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor si evacuarea lucratorilor.

Continutul instruirii introductiv-generale trebuie sa fie in conformitate cu tematica aprobata de catre angajator.

Instruirea introductiv-generală se va finaliza cu verificarea insusirii cunostintelor pe baza de teste, rezultatul verificarii fiind consemnat in fisa de instruire.

3. Instruirea la locul de munca se face dupa instruirea introductiv-generală si are ca **scop** prezentarea riscurilor pentru securitate si sanatate in munca, precum si masurile si activitatile de prevenire si protectie la nivelul fiecarui loc de munca, post de lucru si/sau fiecarei functii exercitate.

Instruirea la locul de munca se face tuturor lucratorilor prevazuti la art. 83, inclusiv la schimbarea locului de munca in cadrul intreprinderii si/sau al unitatii.

Instruirea la locul de munca se face de catre conducatorul direct al locului de munca, in grupe de maximum 20 de persoane.

Durata instruirii la locul de munca depinde de riscurile pentru securitate si sanatate in munca, precum si de masurile si activitatile de prevenire si protectie la nivelul fiecarui loc de munca, post de lucru si/sau fiecarei functii exercitate, dar nu poate fi mai mică d 8 ore.

Instruirea la locul de munca va cuprinde cel putin urmatoarele:

- a) informatii privind riscurile de accidentare si imbolnavire profesionala specifice locului de munca si/sau postului de lucru;
- b) prevederile instructiunilor proprii elaborate pentru locul de munca si/sau postul de lucru;
- c) masuri la nivelul locului de munca si/sau postului de lucru privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor si evacuarea lucratorilor, precum si in cazul pericolului grav si iminent;
- d) prevederi ale reglementarilor de securitate si sanatate in munca privind activitati specifice ale locului de munca si/sau postului de lucru;
- e) demonstratii practice privind activitatea pe care persoana respectiva o va desfasura si exercitii practice privind utilizarea echipamentului individual de protectie, a mijloacelor de alarmare, interventie, evacuare si de prim ajutor, aspecte care sunt obligatorii.

4. **Instruirea periodica** se face tuturor lucratorilor prevazuti la art. 83 si are drept scop reimprospatarea si actualizarea cunostintelor in domeniul securitatii si sanatatii in munca.

Instruirea periodica se efectueaza de catre conducatorul locului de munca.

Durata instruirii periodice, intervalul dintre doua instruirii si periodicitatea verificarii instruirii vor fi stabilite prin instructiuni proprii, in functie de conditiile locului de munca si/sau postului de lucru.

Intervalul dintre doua instruirii periodice nu va fi mai mare de 6 luni.

Pentru personalul tehnico-administrativ intervalul dintre doua instruirii periodice va fi de cel mult 12 luni.

Verificarea instruirii periodice se face de catre seful ierarhic al celui care efectueaza instruirea si prin sondaj de catre angajator/lucratorul desemnat/serviciul intern de prevenire si protectie/serviciile externe de prevenire si protectie care vor semna fisele de instruire ale lucratorilor, confirmand astfel ca instruirea a fost facuta corespunzator.

Instruirea periodica se va completa in mod obligatoriu si cu demonstratii practice.

Instruirea periodica se face suplimentar celei programate in urmatoarele cazuri:

- a) cand un lucrator a lipsit peste 30 de zile lucratoare;
- b) cand au aparut modificari ale prevederilor de securitate si sanatare in munca privind activitati specifice ale locului de munca si/sau postului de lucru sau ale instructiunilor proprii, inclusiv datorita evolutiei riscurilor sau aparitiei de noi riscuri in unitate;
- c) la reluarea activitatii dupa accident de munca;
- d) la executarea unor lucrari speciale;
- e) la introducerea unui echipament de munca sau a unor modificari ale echipamentului existent;
- f) la modificarea tehnologiilor existente sau procedurilor de lucru;
- g) la introducerea oricarei noi tehnologii sau a unor proceduri de lucru.

Durata instruirii periodice prevazute la art. 98 nu va fi mai mica de 8 ore.

Rezultatul instruirii lucratorilor in domeniul securitatii si sanatatii in munca se consemneaza in mod obligatoriu in fisa de instruire individuala, cu indicarea materialului predat, a duratei si datei instruirii.

Dupa efectuarea instruirii, fisa de instruire individuala se semneaza de catre lucratorul instruit si de catre persoanele care au efectuat si au verificat instruirea.

Fisa de instruire individuala va fi pastrata de catre conducatorul locului de munca si va fi insotita de o copie a ultimei fise de aptitudini completate de catre medicul de medicina muncii.

Fisa de instruire individuala se pastreaza in intreprindere/unitate, de la angajare pana la data incetarii raporturilor de munca.

5. ACTIVITĂȚI DE EVITARE A RISCURILOR PRIVIND IGIENA ȘI SECURITATEA MUNCII

Conform legislației, angajatorul are obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă.

În cadrul responsabilităților sale, angajatorul are obligația să ia măsurile necesare pentru:

- a) asigurarea securității și protecția sănătății lucrătorilor;
- b) prevenirea riscurilor profesionale;
- c) informarea și instruirea lucrătorilor;
- d) asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății în muncă.

Angajatorul are obligația să urmărească adaptarea măsurilor menționate anterior, ținând seama de modificarea condițiilor și pentru îmbunătățirea situațiilor existente.

Angajatorul are obligația să implementeze aceste măsuri pe baza următoarelor principii generale de prevenire:

- a) evitarea riscurilor;
- b) evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
- c) combaterea riscurilor la sursă;
- d) adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea posturilor de muncă, alegerea echipamentelor de muncă, a metodelor de muncă și de producție, în vederea reducerii monotoniei muncii, a muncii cu ritm predeterminat și a diminuării efectelor acestora asupra sănătății;
- e) adaptarea la progresul tehnic;
- f) înlocuirea a ceea ce este periculos cu ceea ce nu este periculos sau cu ceea ce este mai puțin periculos;
- g) dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă tehnologiile, organizarea muncii, condițiile de muncă, relațiile sociale și influența factorilor din mediul de muncă;

Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului său:

- a) la angajare;
- b) la schimbarea locului de muncă sau la transfer;
- c) la introducerea unui nou echipament de muncă sau a unor modificări ale echipamentului existent;
- d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;
- e) la executarea unor lucrări speciale.

Angajatorul se va asigura ca lucrătorii din întreprinderi și/sau unități din exterior, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau unitatea proprie, au primit instrucțiuni adecvate referitoare la riscurile legate de securitate și sănătate în muncă, pe durata desfășurării activităților.

În concluzie, principalele obligații ale angajatorilor sunt:

I. Instruirea personalului

II. Utilizarea echipamentului de lucru și protecție

Angajatorii au următoarele obligații:

- a) să asigure echipamente de muncă fără pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor;
- b) să asigure echipamente individuale de protecție;
- c) să acorde obligatoriu echipament individual de protecție nou, în cazul degradării sau al pierderii calităților de protecție.

Echipamentele individuale de protecție (**EIP**) trebuie să fie etichetate cu marcajul CE de către producător (H.G. nr. 115/2004). Dacă se anticipează accidentări sau vătămări ale sănătății lucrătorilor, angajatorul trebuie să furnizeze EIP pentru:

- protecția capului
- protecția picioarelor,
- protecția ochilor și a feței,
- măști respiratorii,
- protecția corpului.
-

III. Existența trusei de prim ajutor și a materialelor igienico sanitare

O trusă medicală trebuie să aibă în dotare următoarele: vată hemostatică, leucoplast, garou, bandaj, unguent contra arsurilor, substanțe dezinfectante etc.

Atenție ! Instruirea elevilor se va efectua atât la școală cât și la agentul economic.

Pe lângă obligațiile angajatorului, fiecare lucrător trebuie să își desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, instrucțiunile primite din partea angajatorului (maistru, șef etc), astfel încât să nu-și expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională propria persoană și nici alte persoane prin acțiunile sau omisiunile sale.

Lucrătorii au următoarele obligații:

- a) să utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;
- b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;
- c) să nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor, aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și clădirilor, și să utilizeze corect aceste dispozitive;
- d) să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă despre care au motive întemeiate să o considere un pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, precum și orice deficiență a sistemelor de protecție;
- e) să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului accidente suferite de propria persoană;
- f) să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;
- g) să coopereze, atât timp cât este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului să se asigure că mediul de muncă și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate în domeniul său de activitate;
- h) să își însușească și să respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în muncă și măsurile de aplicare a acestora;
- i) să dea relațiile solicitate de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari.

Rezolvarea situațiilor provocate de accidente:

* oprirea echipamentului de muncă și/sau activității;

- * evacuarea personalului din zona periculoasă;
- * anunțarea serviciilor specializate;
- * anunțarea conducătorilor ierarhici;
- * eliminarea cauzelor care au dus la apariția pericolului.

Prevenirea incendiilor și exploziilor

Conform normelor interne și internaționale, incendiile sunt clasificate în clasele **A, B, C, D** și instalații electrice.

- **Clasa A:** materiale combustibile solide (lemn, hârtie, haine, gunoi, plastic, etc.)
- **Clasa B:** lichide inflamabile (benzină, petrol, gaz, vopsele, etc.)
- **Clasa C:** gaze inflamabile (gaz metan, propan, butan, hidrogen, etc.)
- **Clasa D:** metale inflamabile (potasiu, sodiu, aluminiu, magneziu, etc.)
- **Clasa E:** incendii ale echipamentelor electrice aflate sub tensiune.

Măsurile organizatorice de prevenire a incendiilor:

- respectarea normelor și prescripțiilor de prevenire a incendiilor, interzicerea folosirii flăcării deschise și a fumatului în mediile periculoase;
- stabilirea unor sarcini precise privind prevenirea și combaterea incendiilor și asigurarea prelucrării și a afișării lor;
- prevederea unor aparate de deconectare automată în caz de avarie;
- asigurarea unei bune evacuări a oamenilor și a bunurilor din clădire în caz de incendiu;
- instalarea de scări de incendiu, guri de apă, cu utilajul necesar (furtun cu lance, pompe etc.)
- marcarea zonelor periculoase, a mediilor explozive, a căilor de evacuare din clădiri;

Principalele mijloace de intervenție în caz de incendiu sunt stingătoarele.

Prevenirea incendiilor are la bază înlăturarea cauzelor care le produc.

Principalele măsuri ce pot fi luate pentru a preveni incendiile sunt:

- o măsuri tehnice – protecția instalațiilor electrice, izolarea corpurilor incandescente, folosirea substanțelor ignifuge etc.;
- o măsuri organizatorice – interzicerea fumatului în locurile cu pericol de incendiu, atenționarea cu panouri și afișe asupra pericolului de incendiu, instruirea formațiilor de pompieri voluntari;
- o măsuri pentru prevenirea extinderii incendiilor – compartimentarea clădirilor prin pereți și planșee rezistente la foc, prevederea construcțiilor cu perdele de apă ce intră în funcțiune la declanșarea incendiului, etc.

6. MĂSURI DE PROTECȚIE A MEDIULUI

5.1. Reglementări privind desfășurarea activităților cu impact asupra calității mediului

Desfășurarea activităților existente precum și începerea activităților noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului se realizează numai în baza autorizației/autorizației integrate de mediu.

Conform Ordonanței de urgență a Guvernului, nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, Autorizația de mediu este actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare ai unei activități existente sau ai unei activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune.

Conform aceleiași ordonanțe, Autorizația integrată de mediu este actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care acordă dreptul de a exploata în totalitate sau în parte o instalație, în anumite condiții, care să garanteze că instalația corespunde prevederilor privind prevenirea și controlul integrat al poluării; autorizația poate fi emisă pentru una sau mai multe instalații ori părți ale acestora, situate pe același amplasament și exploatate de același operator;

Funcționarea fără autorizație de mediu este interzisă pentru activitățile care fac obiectul procedurii de autorizare din punct de vedere al protecției mediului.

Funcționarea fără autorizație integrată de mediu este interzisă pentru activitățile supuse legislației privind prevenirea și controlul integrat al poluării.

Titularul activității are obligația de a informa autoritățile publice teritoriale competente pentru protecția mediului cu privire la rezultatele automonitorizării emisiilor de poluanți reglementați, precum și cu privire la accidente sau pericole de accidente.

5.2. Regimul deșeurilor

Gestionarea deșeurilor se efectuează în condiții de protecție a sănătății populației și a mediului și se supune prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, precum și legislației specifice în vigoare.

Controlul gestionării deșeurilor revine autorităților publice competente pentru protecția mediului și celorlalte autorități cu competențe stabilite de legislația în vigoare.

Autoritățile administrației publice locale, precum și persoanele fizice și juridice care desfășoară activități de gestionare a deșeurilor au atribuții și obligații în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență și a celor specifice din domeniul gestionării deșeurilor.

Introducerea pe teritoriul României a deșeurilor de orice natură, în scopul eliminării acestora, este interzisă.

Valorificarea deșeurilor se realizează numai în instalații, prin procese sau activități autorizate de autoritățile publice competente.

a. Obligații ale persoanelor fizice și juridice privind protecția mediului

a) solicită și obține actele de reglementare, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și a legislației subsecvente;

b) respectă condițiile din actele de reglementare obținute;

c) nu pun în exploatare instalații ale căror emisii depășesc valorile limită stabilite prin actele de reglementare;

d) asigură accesul persoanelor împuternicite pentru verificare, inspecție și control la instalațiile tehnologice generatoare de impact asupra mediului, la echipamentele și instalațiile de depoluare a mediului, precum și în spațiile sau în zonele aferente acestora;

e) realizează, în totalitate și la termen, măsurile impuse prin actele de constatare încheiate de persoanele împuternicite cu activități de verificare, inspecție și control;

f) se supun dispoziției scrise de încetare a activității;

g) suportă costul pentru repararea prejudiciului și înlătură urmările produse de acesta, restabilind condițiile anterioare producerii prejudiciului, potrivit principiului "poluatorul plătește";

h) nu ard miriștile, stuful, tufărișurile sau vegetația ierboasă fără acceptul autorității competente pentru protecția mediului și fără informarea în prealabil a serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență;

i) nu folosesc momeli periculoase în activitățile de pescuit și vânătoare, cu excepția cazurilor special autorizate;

B. TEST DE EVALUARE

Item de tip asociere

Instrucțiune: Stabiliți corespondența între informațiile dintre cele două coloane

Realizați corelațiile dintre factorii de risc prezentați în coloana A și bolile profesionale care pot fi provocate de aceștia, prezentate în coloana B

A. Factori de risc	B. Boli profesionale
1. acțiunea prelungită a zgomotului intens	a. hipoacuzie și surditate de percepție
2. contact prelungit cu substanțe chimice iritante	b. dermite acute și cronice, ulceratii
3. substanțe toxice iritante și pulberi iritante	c. conjunctivite
4. rozătoare	d. boli parazitare

Asociați fiecărei posibile situații măsurile ce se impun pentru sănătatea și securitatea în muncă

1. Defecțiuni la echipamente	a. Anunță șeful ierarhic și nu intervine în niciun fel
2. Semnalarea unui început de incendiu	b. Apasă butonul de incendiu
3. Accidente ușoare	c. Folosește trusele de prim ajutor existente la raioane

4. Asigurarea evacuării optime

d. Căile de acces și ușile să fie libere

Asociați măsurile de protecție a mediului din coloana A cu conținutul fiecăreia din coloana B

A. Măsuri de protecție a mediului	B. Conținut
1. Identificarea surselor de poluare de la locul de muncă și din vecinătatea acestuia	a. substanțe chimice, deșeuri, ambalaje, diferite noxe, radiații, poluanți fonici, vibrații
2. Asigurarea mijloacelor pentru îndepărtarea surselor de poluare și a efectelor	b. dotarea cu echipamente de protecția mediului specifice activității desfășurate; instruirea personalului.
3. Evaluarea activității echipei privind protecția mediului	c. observare, raportare, stimulare, feed-back.
4. Aplicarea de măsuri de prevenire a poluării mediului	d. eliminarea materiilor prime și materialelor poluante.

Item de tip alegere multiplă - MAI MULTE VARIANTE DE RĂSPUNS/ UN SINGUR RĂSPUNS CORECT:

Instrucțiune: Încercuți litera corespunzătoare răspunsului corect

Prezența unor gaze toxice în atmosfera mediului de lucru reprezintă un factor de risc:

☐	propriu executantului
☐	propriu sarcinii de lucru
☐	propriu mijloacelor de producție
☒	propriu mediului de muncă

Infecții le sau invaziile microbiene sau parazitare sunt efecte ale:

☐	Organizării defectuoase a muncii
☐	Nerespectării regulilor de igienă în sălile de producție privind condițiile de microclimat
☒	Nerespectării regulilor de igienă privind procesul muncii, cu înlesnirea acțiunii unor factori fizici, chimici sau biologici
☐	Lipsei echilibrului între muncă și repaos

Nu poate fi considerat accident de muncă:

- Accidentul suferit de o persoană care alunecă pe gheață în stradă.
- Accidentul suferit de un lucrător în timpul pauzei de masă, în drum spre cantină.
- Accidentul colectiv, când sunt accidentate cel puțin 3 persoane în același timp și din aceeași cauza
- Accidentul care produce incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice.

Item de tip alegere multiplă - MAI MULTE VARIANTE DE RĂSPUNS/ MAI MULTE RĂSPUNSURI CORECTE:

Sunt faze ale instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă următoarele:

- Instruirea introductiv generală
- Instruirea la locul de muncă
- Instruirea specifică
- Instruirea periodică

Item de tip DA sau NU (adevărat sau fals):

Principalele obligații ale angajatorilor sunt: instruirea personalului, asigurarea cu echipament de lucru și protecție asigurarea trusei de prim ajutor și a materialelor igienico sanitare. (Da)

BIBLIOGRAFIE

- Legea 319/2006 – Legea securității și sănătății în muncă
- HG 1425/2006 – Norme metodologice de aplicare a Legii 319/2006
- HG 971/2006 – Cerințe minime pentru semnalizare de securitate
- HG 1091/2006 – Cerințe minime SSM la locul de muncă
- HG 1048/2006 – Cerințe minime SSM utilizarea echipamentelor de protecție
- HG 1146/2006 – Cerințe minime SSM utilizarea echipamentelor de muncă
- HG 355/2007 – Supravegherea sănătății lucrătorilor
- Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/22 decembrie 2005 privind protecția mediului.